

شبهه : اگر ولی فقیه معصوم نیست، چرا باید از وی اطاعت بی چون و چرا کرد؟!*

**** پاسخ :** روشن است در میان معتقدان به ولایت فقیه هیچ کس معتقد به عصمت ولی فقیه نبوده و حتی چنین ادعایی نکرده است، زیرا ما معتقدیم فقط پیامبران، حضرت زهرا(س) و امامان(ع) معصومند. چنین ملازمه ای وجود ندارد یعنی چنین نیست که اگر کسی معصوم نبود، اطاعت او لازم نباشد. اگر به سیره عملی شیعیان توجه کنیم، می یابیم آنها بی چون و چرا از مراجع، تقلید می کرده اند و به فتوای آنان عمل می نموده اند، در حالیکه هیچ کس معتقد به عصمت مراجع نبوده، بلکه با تغییر فتوای مراجع می فهمیدند نه تنها او عصمت ندارد، که قطعاً اشتباه هم کرده است، زیرا یا فتوای پیشین او خطا بوده یا فتوای جدیدش، همچنین از اختلاف فتاوی مراجع معلوم میشود بعضی از آنان دچار خطای در فتوا شده اند، ولی با این حال هیچ کس اندک تردیدی در وجوب تقلید از مراجع ندارد.

حال به سؤال مورد نظر می پردازیم، آیا احتمال خطا در ولی فقیه موجب عدم اطاعت از او می شود؟ ضرورت اطاعت از حاکم یکی از دو رکن حکومت

شکی نیست که هر جامعه ای نیازمند حکومت است و قوام حکومت به دو امر است. یکی حق حاکمیت، یعنی کسانی حق داشته باشند دستور بدهند و فرمان صادر کنند؛ و دیگری ضرورت اطاعت و فرمانبرداری. اگر یکی از این دو تحقق نیابد، حکومتی به وجود نمی آید. حال اگر احتمال خطا مجوز سرپیچی از دستور حاکم باشد چون این احتمال هیچگاه منتفی نیست اطاعت از حاکم هیچ گاه تحقق نخواهد یافت و یک رکن حکومت محقق نخواهد شد، پس حکومت از بین خواهد رفت.

اگر به روش خردمندان در زندگی توجه کنیم می یابیم آنان در مواردی اطاعت را ضروری می دانند گرچه دستور دهنده را معصوم نمی دانند. فرض کنید فرماندهی در جنگ به سربازان خود دستوری بدهد؛ اگر سربازان بخواهند به استناد اینکه احتمال دارد فرمانده خطا کند، از دستورش سرپیچی نمایند، آیا کار جنگ سامان خواهد گرفت؟ در چنین موقعیتی اقدام و حرکتی صورت نمی گیرد و شکست این گروه حتمی است. پس تبعیت نکردن چنین زبانی دارد که با ضرر ناشی از پیروی از دستور اشتباه قابل مقایسه نیست. به عبارت دیگر اطاعت از فرمانده چنان منافی دارد که با ضرر اندک ناشی از پیروی یک مورد یک مورد دستور اشتباه قابل مقایسه نیست. همچنین زمانیکه به پزشک متخصص مراجعه میکنید آیا احتمال خطا در تشخیص او میدهید؟ با وجود چنین احتمالی از مراجعه به پزشک چشم نمی پوشید.

اطاعت نکردن از حاکم موجب هرج و مرج و اختلال نظام جامعه می گردد. ضرر ناشی از این هرج و مرج بسیار بیشتر از ضرری است که که گاه در اثر اطاعت از یک دستور اشتباه به جامعه وارد می شود.

در تمام موارد مذکور روش خردمندان اعتنا نکردن به احتمالات ضعیف به هنگام عمل است. حال اگر به خصوصیات ولی فقیه توجه کنیم و در نظر داشته باشیم که حاکم اسلامی همیشه در هر کاری با صاحب نظران و متخصصان مشورت میکند و بعد تصمیم میگیرد و مردم هم وظیفه دارند از خیر خواهی و مصلحت اندیشی برای حاکم شرعی مضایقه نکنند، احتمال خطا تا حد بسیاری کاهش می یابد و دیگر معقول نیست از دستورهای او سرپیچی کنیم.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.